

[Missing]

PREAMBULO

Nüxü~tacuaxgü rü guxüma ĩ duüxüğü rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé i togüarü yexera ixîxê. Rü name nixî na nataâëgüxü~ĩ guxüma ĩ duüxüğü. Rü ngëmacax tama tanaxwaxe i texé nüxü~tarüporamaê ĩ togü i duüxüğü rü exna chixri namaâ tachopetü.

Nüxü~tacuaxgü rü ñuxguacü rü togü i âëxgacügü rü chixri nüxna nadau i norü duüxüğü rü chixri namaâ nachopetü. Rü wüxi i taxü~ĩ chixexü~nixî ĩ ngëma ĩ guxü~ĩ duüxüğüpexewa. Rü ñuxma tanaxwaxe i guxü~ĩ duüxüğü i guxü~ĩ naânewa rü meâ namaxê. Rü tama name na texé nachuxuxü~ĩ ngëma nüxü~yaxuxchaüxü~ĩ duüxüğü. Rü tama name na texé nachuxuxü~ĩ ngëma nüxü~yaxögüaxü~ĩ duüxüğü. Rü tama name ĩ togüxü~na namuüëxü~ĩ duüxüğü.

Rü tanaxümatügü i ñaâ oregü erü tanaxwaxe i âëxgacügü meâ nüxna nadaugüxü~ĩ norü duüxüğü. Erü tama tanaxwaxe i yixcûra tacü rü chixexüçax norü âëxgacümaâ nanuê ĩ duüxüğü rü namaâ nügü nadai.

Tama name ĩ wüxi i nachiüâne rü to i nachiüânemaâ nügü na nađaixü.

Poperawa tanaxümatügü rü guxüma ĩ nachiüânecü~âxgü i duüxüğü rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé ta togüarü yexera ixîxê. Rü yatügü rü ngexügü rü nawüxigu, rü wüxichigü rü name. Rü name nixî na naxâxchiruxü~ĩ guxü~ĩ duüxüğü rü name nixî na naxâwemüxü. Rü name nixî ĩ meâ nügümaâ na namaxëxü~ĩ duüxüğü rü tama nügü na nađaixü.

Rü guxâma ĩ yixemagü i ngutaquexegüxü~rü tapuracüechaü~na nüxü~nangüxêëgüxüçax i guxüma ĩ duüxüğü na aixcûma meâ namaxëxüçax rü nataâëgüxüçax.

Rü ñuxma tanaxwaxe i guxüma ĩ duüxüğü nüxü~nacuaxgü i ngëma uneta. Rü ngëmacax name nixî na meâ naxümatügüxü~na nüxü~nacuaxgüxüçax i guxüma ĩ duüxüğü.

GUXÂMA ĩ YIXEMA ĩ GUXÜ ĩ NACHIÜÂNEWA NE ĩXÊ

Rü nüxü~tixu rü ñatarügügü:

Rü nangëxma ĩ maxü~ĩ mexü~ĩ guxü~ĩ duüxüğüçax ixîxü, rü taxucürüwa i texé tanachuxu i ngëma. Rü tanaxwaxegü i guxü~ĩ nachiüânecü~âx i duüxüğü nüxü~nacuaxgü i ngëmachiga. Rü ngëmacax rü name nixî na guxüwama duüxüğü nanagüexêëgüxü~ĩ ngëmachiga, na guxüma ĩ duüxüğü nüxü~nacuaxgüxüçax.

ARTICULO 1.

Ngëxguma nabuxgu i duüxüğü rü guxüma nawüxigu, rü tataxuma ya texé ya togüarü yexera ixîsê. Rü guxüma naxââëgü rü ngëmacax rü name nixî na nügümaâ namecûmaxü~ĩ guxüma ĩ duüxüğü.

ARTICULO 2.

Rü name nixî na wüxichigü i duüxü~meâ namaxüxü~ngëxgumarüü~ĩ ñaâ popera nüxü~ixuxürüü. Rü taxucürüwa i texé tanachuxu i ngëma. Rü nüêta i ngexta nabuxgu i wüxi i duüxü, rü exna tacü rü duüxü~yixîxgu. Rü nüêta ega yatü yixîxgu rü exna ngexü~yixîxgu. Rü nüêta i tacü i nagawa yadexaxgu rü exna ñuxâcü Tupanaâxü~yaxöögu. Rü nüêta ega tacü rü âëxgacütanüxü~yixîxgu rü exna tacügu naxîñügu. Rü nüêta ega namuârü diêruâxgu rü exna tama. Erü guxü~ĩ duüxüğüçax nixî ĩ ñaâ maxü~ĩ mexü.

Rü nüêta ega tacü rü nachiüânecü~âx yixîxgu i wüxi i duüxü, erü guxü ĩ nachiü~âx i duüxüğüçax nixî ĩ ñaâ maxü ĩ mexü.

ARTICULO 3.

Rü ngëxguma tama tacü rü chixexü~naxüxgu i wüxi i duüxü~rü taxucürüwa wüxi i âëxgacü nüxna nanachuxu i tacü i mexü~ĩ nagu naxîñüxü~rü taxucürüwa naxâüxüneâcü~rü exna napoxcuaxü~rü exna yamáâxü.

ARTICULO 4.

Rü ngëxguma togüâxü~napuracügu i wüxi i duüxü~name nixî na nayauxâxü~ĩ natanü. Rü tama name na ngetanüâcûma na napuracüxêëâcü.

ARTICULO 5.

Rü tama name na wüxi i âëxgacü nüxna na nacuaixcaxü~ĩ wüxi i duüxü~rü exna chixri namaâ naxüpetü wüxi i airurürü.

ARTICULO 6.

Rü marü name na äëxgacüpeḡewa na nanguxü~ĩ ngexürüxü~ĩ duüxü~na norü guxchaxü~yaxuxüčax na namexëëäxüčax.

ARTICULO 7.

Rü äëxgacüpeḡewa rü guxüma i duüxüḡü rü nawüxigu. Rü name nixĩ i äëxgacü na nüxü~rüngüëëxü~ĩ guxüma. Rü tama name na chixexü~namaã naxüxü~ĩ wüxi, rü nüxü~na nangüëëxü~ĩ to, erü guxüma i duüxüḡü rü nawüxigu.

ARTICULO 8.

Rü ngëxguma texé tacü rü chixexü~wüxi i duüxümaã taxüxgu rü name nixĩ na äëxgacüpeḡewa na naxüxü~ĩ ngëma duüxü. Rü marü name na äëxgacümaã nüxü~na yaxuxü~na äëxgacü namexëëxüčax i ngëma.

ARTICULO 9.

Rü ngëxguma tama tacü rü chixexü~naxüxgu i wüxi i duüxü~rü taxucürüwa wüxi i äëxgacü nanapoxcu. Rü taxucürüwa norü nachiuãnewa inanataxüchi.

ARTICULO 10.

Rü ngëxguma wüxi i duüxü~to i duüxüxü~ixuäxüḡü rü taxucürüwa äëxgacü nanapoxcu ega tama meã nüxna nacaxiragu i ngëmachiga.

ARTICULO 11.

Rü ngëxguma wüxi i duüxü~to i duüxüxü~ínaxuäxüḡü rü taxucürüwa i äëxgacü nüxü~nixu na aixcüma wüxi i chixexü~na naxüxü~ega tama meã nüxna nacaxiragu i noxrix.

Rü ngëxguma tama äëxgacü nachuxuxgu i noxrix, rü taxucürüwa i yixcüra rü wüxi i duüxü~napoxcu naxcaḡ i ngëma. Rü taxucürüwa poraäcü nanapoxcu ega tama nataxgu i ngëma chixexü~ĩ naxüxü~ĩ wüxi i duüxü.

ARTICULO 12.

Rü ngëxguma tacü rü chixexü~naxüxgu i wüxi i duüxü~rü taxucürüwa i äëxgacü nanapoxcu i naxmax rü exna naxäcügü naxcaḡ i ngëma. Rü taxucürüwa äëxgacü ngëma duüxüḡpatagu naxücu rü exna ngëma duüxüärü carta niwäxna. Rü taxucürüwa äëxgacü nüxü~nixu i tacü i ore i chixexü~ĩ ngëma duüxüčhiga, erü nachuxu i ngëma.

ARTICULO 13.

Rü ngëxguma chi ngextá naxüxchaḡü wüxi i duüxü~ĩ nachiuãnewatama rü taxucürüwa äëxgacü nanachuxu i ngëma.

Rü ngëxguma chi to i nachiuãnewa naxüxchaḡü rü taxucürüwa äëxgacü nanachuxu i ngëma. Rü taxucürüwa nanachuxu na nataeguxü.

ARTICULO 14.

Rü ngëxguma wüxi i äëxgacü chixexü namaã üxchaḡü i wüxi i duüxü~rü marü name na ngëma äëxgacüchaxwa yaxüxü~rü to i nachiuãnewa naxüxü.

Natürü ngëxguma aixcüma wüxi i chixexü~naxüxgu i ngëma duüxü~rü marü name i äëxgacü nanataeguxëë na napoxcuäxüčax.

ARTICULO 15.

Marü name na wüxichigü i duüxüäxü~na nangëxmaxü~ĩ norü bupane rü nachiuãne.

Taxucürüwa wüxi i äëxgacü nanapu i wüxi i duüxüärü bupane. Natürü ngëxguma nanaxwaxegu i wüxi i duüxü~rü marü name na nüxna na yaxüxü~ĩ ngëma nachiuãne na to i nachiuãnewa naxüxüčax na ngëmaxü~äx yixixüčax.

ARTICULO 16.

Ngëxguma nayaxgu i yatü rü marü name na naxämaxü. Rü ngëxgumarü~ĩ ngexüḡü rü ngëxguma nayaxgu rü marü name na naxätexü. Rü nüëfa ega tacü rü duüxü~yixixgu i nümagü rü exna tacü rü nachiuãnegü~äx yixixgu rü exna tacü rü machiuãnecü~ã yixixgu rü exna ñuxäcü Tupanaäxü~yaxöägu. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngëma na naxämaxü~rü exna naxätéxü~rü exna naxäxäcüxü. Rü ngëma yatü rü ngëma ngexü~rü nawüxigumare.

Rü ngëxguma tama naxätechaḡü i wüxi i ngexü~rü taxucürüwa texé tanamu na naxätéxüčax. Tü ngëxgumarü~ĩ yatüxü~rü ngëxguma tama naxämaxchaḡü rü taxucürüwa texé tanamu na naxämaxüčax.

Rü marü name na naxãmaxü~rü naxâtéxü~rü naxãxäcuxü~ĩ duüxüğü. Rü name nixĩ na äëxgacü rü ngëma duüxüğüxü~inapoxüxü~rü nüxna na nadauxü~.

ARTICULO 17.

Rü marü name na wüxichigü i duüxü~rü nüxü~nangëxmaxü~ya napata rü norü naãne rü norü ngëmaxüğü. Rü ngëxguma chi to i duüxü~rü yatozechäüğü i norü ngëmaxüğü gü marü name na yatoyëxü~.

Rü taxucürüwa texé wüxi i duüxü~rü tanapu i norü ngëmaxüğü rü napata rü exna tacü i to i nüxü~ ngëxmaxü~.

ARTICULO 18.

Rü wüxichigü i duüxü~rü marü name na nûma nanaxwaxexüãxüma nagu na naxĩnuxü~exna Tupanaãxü~na yaxõxü~. Natürü ngëxguma toãcûma nagu naxĩnûchaüğü rü exna toãcûma Tupanaãxü~yaxõxchaüğü rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngëma. Rü ngëxguma togümaã nüxü~yaxuxchaüğü i ngëma nagu naxĩnuxü~rü exna yaxõxü~rü ngëma rü ta rü name. Rü ngëxguma nüxĩcatama Tupanaãxü~yaxõxchaüğü rü ngëma rü name. Natürü ngëxguma togümaã nangutaquexechaüğü na Tupanaxü~yacuaxüxüğüxüçax rü ngëma rü ta name rü taxucürüwa texé tanachuxu i ngëma.

ARTICULO 19.

Rü wüxichigü i duüxü~rü marü name na nûma nanaxwaxexüãcûma nagu na naxĩnuxü~rü taxucûma texé nüxna tanachuxu i ngëma. Rü taxuacûma texé tanapoxcu naxcax i ngëma nagu naxĩnuxü~. Rü taxucürüwa texé tanachuxu na togümaã nüxü~na tixuxü~ĩ ngëma nagu tarüxĩnuxü~.

ARTICULO 20.

Rü ngëxguma nangutaquexechaüğü i wüxi i duüxü~rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngëma ngutaquexë.

Taxúema nüxna tanachuxu i wüxi i duüxü~ega tama nanaxwaxegu na wüxi i ngutaquexetanüxü~nügü yaxĩxëxü~.

ARTICULO 21.

Rü ngëma na äëxgacuxü~yangucuchixëxü~ĩ wüxi i duüxü~rü guxü~ĩ duüxüğümexëwa nangëxma i ngëma.

Rü name nixĩ na äëxgacü nüxü~rüngüxëxü~ĩ guxü~ma i ngëma duüxüğü i naxmexwa ngëxmagüxü~.

Rü name nixĩ na nangutaquexëgüxü~ĩ duüxüğü na meã nüxü~naxunetaxüçax i norü äëxgacüğü. Rü name nixĩ na wüxichigü nüxü~naxunetaxü~ĩ na ngexü~rüxü~ĩ äëxgacü nanaxwaxëgüxü~.

ARTICULO 22.

Rü name nixĩ na äëxgacü nüxü~rüngüxëxü~ĩ guxü~ma i norü duüxüğü na meã namaxëxüçax rü taxuma tacü rü chixexü~namaã naxüğüxüçax i ngëma norü duüxüğü.

ARTICULO 23.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxü~rü nüxü~na nangëxmaxü~ĩ norü puracü. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu na napuracüxü~nawa i ngëma norü puracü i nûma nanaxwaxexü~. Rü taxucürüwa texé tanamu nawa i wüxi i puracü i tama nûma nanaxwaxexü~.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxü~rü nüxü~na nangëxmaxü~ĩ natanü naxcax i norü puracü. Rü ngëxguma ñuxre i duüxüğü napuracüegu i wüxi i puracüwa, rü ngëxguma nawüxiguxgu i ngëma norü puracüwa, rü name nixĩ na nawüxiguxü~ĩ natanü i ngëma puracüçax nayauxgüxü~.

Rü ngëxguma wüxi i duüxü~rü to i duüxü~rü naxãägu i wüxi i puracü rü name nixĩ na meã nüxü~na naxütanüãxü~. Erü name nixĩ na wüxichigü meã nayaxuxü~ĩ natanü na ngëmamaã meã nüxna na nadauxüçax i ngëma naxmax rü naxãcügü.

Rü ngëxguma ñuxre i puracütanüxüğü wüxigu puracüchaüğü na meã nüxü~naxütanügüãxüçax rü taxucürüwa texé tanachuxu nüxna i ngëma.

ARTICULO 24.

Rü guxü~ma i duüxüğü rü name na nangüğüxü~ĩ ñuxguacü na tama guxüğüma napuracüexüçax. Rü ngëxguma wüxi ya taunecü wüxi i corixü~fawa napuracügu i wüxi i duüxü~rü name nixĩ na ngëma cori nüxna na nxãxü~ĩ ñuxre i ngunexü~na nan_güxüçax. Rü name nixĩ na ngëma ngunexüğü i nagu nan_güxü~ĩ ngëma cori nüxü~na naxütanüxü~naxcax i ngëma ngunexüğü i nagu nangüxü~ĩ ngëma norü duüxü~.

ARTICULO 25.

Rü name nixĩ na meã namaxũxũĩ wüxichigü i duüxũna tama yaðaawexũçaḡ i nũma rü naxmaḡ rü exna naxãpataxũĩ wüxichigü i duüxũ. Rü ngëxguma yaðaawexgu rü name nixĩ na nangëxmaxũĩ norü duturu. Rü ngëxguma taxuacüma norü puracüxũiyangauxgu i wüxi i duüxũrũ name nixĩ na ãëxgacü nüxũrüngüxëëxũ. Rü ngëxguma nayutegu rü exna poraãcü nayaxgu i wüxi i duüxũrũ nüxũnatauxgu i ngëma norü ngüxëëruũ, rü name nixĩ na ãëxgacü nüxũrüngüxëëxũ.

Rü name nixĩ na ãëxgacü nüxũrüngüxëëxũĩ ngëma ngexüğü i ãxãxügüxũ. Rü ngëxgumarüũta name nixĩ na ãëxgacü nüxũrüngüxëëxũĩ guxũma i buxüğü woo naxãnatügu rü exna nangenatügu.

ARTICULO 26.

Rü name nixĩ na poperaxũnacuaḡxügüĩ guxũma i duüxüğü. Rü tama name na buxüğü naxütanügüxũ naxcaḡ i ngëma na nangüexũ. Rü name nixĩ na guxũma i papagü rü norü buxüğüxũnamuxũna nangüexũçaḡ. Rü ngëxguma secundáriawa rü exna institútowa rü exna universidáwa naxüxchaüğü i wüxi i naxãcü rü name nixĩ na ngëma naxüxũega chi aixcüma mexũĩ buxũĩ ngüxwaxexũyixĩxgu.

Rü ngëma buxüğüarü profesórgü rü name nixĩ na meãma nangüexëëxũĩ buxüğü na meã guxũĩ duüxüğüumaã namaxëxũ. Rü taxúena nachúxaxüçaḡ na nügü nangechaüğüxũĩ wüxichigü i nachiuãne rü exna duüxüğü i to i nagawa idexagüxũmaã rü exna nüxũyaxõõxũna ngëmaãxü nataãëgüxüçaḡ.

Rü ngëxguma wüxi i papa rü wüxi ya escuela ya mexüñewa namuxchaüãgu i norü buxũrũ ngëma rü ta name.

ARTICULO 27.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxũrũ nataãëxũnamaã i guxũma i mexüğü i norü iãnewa ngëxmaxũ. Rü ngëxguma nangëxmagu i tacü i mexũĩ iãneãrũ ixixũrũ name nixĩ na nüxũnacuaḡxũna guxüãrũ yiixũĩ ngëma.

Rü ngëxguma texé naxümatügu i wüxi i popera rü exna wüxi i naxchicünaxã taxüxgu rü namaã tataxegu, rü name nixĩ na tanayaxuxũĩ natanü naxcaḡ i tümaãrũ puracü.

ARTICULO 28.

Rü taxucürüwa texé tanachuḡu na meã ñaã popera nüxũixuxürüũnamaxüxũĩ wüxi i duüxũ.

ARTICULO 29.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxũrũ meã norü iãnecaḡ napuracüxũrũ meã guxũĩ togü i norü iãnecüãxgümaã namaxüxũ.

Rü name nixĩ na meã namaxëxũĩ guxũma i duüxüğü, natürü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü i tümaãrũ ãëxgacü. Rü tama name na wüxi i duüxũrũ to i duüxũmaã chixexũnaxüxũ.

Rü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü i ngëma nüxũyaxuxũĩ ñaã popera erü ña nixĩ i nagu naxĩnüëxũĩ guxũma i nachiuãnegü i wüxigu rüxĩnüëxũ.

ARTICULO 30.

Rü guxũĩ nachiuãnewa rü taxucürüwa tacü rü ãëxgacü chixri naga naxĩnü i ñaã popera. Rü name nixĩ na guxũma i togü i duüxüğü rü ta meã naga naxĩnüëxũĩ ñaã popera. Erü tanaxwaxe na meã namaxëxũĩ guxũma i duüxüğü i ñaã popera nüxũixuxürüũ.